

เรียกว่าวัดปากอ่าว พระอุโบสถปฏิริหารศาสนา
 ปรีกหักพังทรุดโทรมมาก พระเจ้าบรมมหาราชเจ้า
 กรมสมเด็จพระสุทนต์นราธิวาส ประยูร ทรงพระ
 ศรัทธาปฏิสังขรณ์สร้างพระอารามขึ้นใหม่ พระ
 อารามถาวรบริบูรณ์ จึงพระราชทานเปลี่ยน
 นามพระอารามนี้ใหม่ว่าวัดประมัยยิกาวาส ให้ตั้ง
 ตามเหตุ ซึ่งพระเจ้าบรมมหาราชเจ้า กรมสมเด็จพระ
 สุทนต์นราธิวาส ทรงปฏิสังขรณ์สร้าง
 โดยเป็นส่วนพระกุศล แลเป็นที่เฉลิมพระเกียรติ
 ของท่านสืบไปสืบกาลนาน เขตวิสุงคามสีมา
 เดิมนี้โดยยาว ๑๒ วา โดยกว้าง ๖ วา
 ทรงพระราชดำริเห็นว่าคับแคบอยู่ จึงโปรดให้
 ขยายเขตระแวกไปอีก ที่เขตทิศเหนือจรดพระ
 อุโบสถโดยยาวขยายออกไปอีก ๑๐ วา รวมเป็น
 ๒๒ วา โดยกว้างขยายออกไปอีก ๘ วา
 รวมเป็น ๑๔ วา มีชุมสีมาใหญ่ตั้งอยู่ทั้ง ๔ มุม
 เป็นตำหนักที่สังเกตเขตสีมานี้มีตร ทรงพระราช
 อนุมัติกำหนดตั้งว่ามานี้ ถวายเป็นที่วิสุงคาม
 สีมา ยกเป็นแดนหนึ่งต่างหากจากพระ วาส
 ฐานเขต เป็นที่วัดเสด็จสำหรับพระสงฆ์มาแล้วแต่
 จักมาแต่จำตุทิศ ได้ย่ำไครยทำสังฆกรรมใหญ่
 น้อยมีอุโบสถกรรมแผ่นดิน ตามพระวิในเนียม
 บรมพุทธานุญาตทุกประการ เทญ
 ประกาศพระบรมราชโองการไว้ ณวันพฤหัสบดี
 เดือนสี่ ขึ้นสิบสามค่ำ บวออกศก พระพุทธ
 ศาสตายุกาล ๒๔๒๗ พรรษา เป็นวันที่ ๕ ๕ ๕ ๒
 ในรัชกาลปัตยุบันนี้

ที่ ๓ ว่าด้วยใบบอกหัวเมือง

ด้วยพระยาศรีสังฆพรปลัดมณฑล กงม
 มหาดไทย รัยพระบรมราชานุญาติ นายบอก

เมืองนครราชสีมา ๑ เมืองสรวทบุรี ๑ เมือง
 สิงบุรี ๑ รวม ๓ ศบย ซึ่งที่กล่าวมาข้างต้น
 พระกรุณา ณวันจันทร์ เดือนสี่ ขึ้นสิบสามค่ำ
 บวออกศกนั้น มาลงราชกิจจานุเบกษา
 ในใบบอกเมืองนครราชสีมา มีความว่าข้าพระพุทธ
 เจ้า พระยาภาณุแห่งสงขลา ผู้ว่าราชการกรมการ
 เมืองนครราชสีมาขอเข้ามาว่า พระครูสังฆปาโมช
 วัดบูรณบวรเป็นโรคชราได้หาหมอว่ารักษาพยาบาล
 การหายไม่ครั้นเหน็ดเดือนแปด ขึ้นสี่ค่ำ บวออก
 ศก พระครูสังฆปาโมชอายุได้ ๗๘ ปีถึงแก่ภ
 ภาว พระยาภาณุแห่งสงขลา กรมการได้ยกศพลงหีบ
 ไว้ นิมนต์พระภิกษุสงฆ์สวดพระอภิธรรมตามธรรมเนียม
 กำนจนกระทั่งปลงศพพระครูสังฆปาโมช ใน
 เดือนสี่ บวออกศก ขอรับพระราชทานที่ดินนำพลึง
 ขึ้นปลงศพ พระครูสังฆปาโมชตามธรรมเนียม
 ในใบบอกเมืองสรวทบุรีมีความว่า ข้าพระ
 พุทธเจ้าหลวงชำนาญภักดียกบัตริ ผู้รักษาเมือง
 กรมการเมืองสรวทบุรี ว่ามีความพระราชสิทธิพล
 เกล้า ๑ ขึ้นไปว่า พระราชทานพระบรมราช
 อนุญาตให้หม่อมเจ้าพระพุทบาทบัลลังก์ ราชบุตร
 วัฑฒนังโสมสิทธิ์ารวม เสด็จพาพระสงฆ์ไป
 นมัสการพระแท่นดงรัง พระแท่นศิลาอาสน์ ได้
 เจ้าแม่สังกรมการอำเภอกำนันตวงจังหวัดยโสธร ปฏิ
 ติงยาให้เป็นอันตรายได้ ครั้นวันศุกร์ เดือนสาม
 แรมเจดค่ำ บวออกศก ขุนศรีมงคลกรมการเมือง
 สิงคบุรีนำเสด็จหม่อมเจ้าพระพุทบาทบัลลังก์ กับ
 พระวิหมูณีราชานัดมรินทร พระสงฆ์
 อันตบ ๔๐ รูป สามเณร ๗ รูป ไปถึงเมือง
 สรวทบุรี หลวงชำนาญภักดียกบัตริกรมการ
 พว้หมั้นกันจักแจ้งที่ประดิษฐานตามสมควร แลว่า

ไต่ถามข่าวคราวความทุกข์ของภาค ภายหม่อมเจ้า
 พระพุทธบาทบิณฑิต กับพระสงฆ์สามเณรทุกรูป
 แล้วได้อาราธนาหม่อมเจ้าพระพุทธบาทบิณฑิต แสวง
 พระธรรมเทศนา ภายคอกไม้รูปเขียนเพศ
 อังคาคามสมศวร วังสนามวันอาทิตย์ เดือนสาม
 แรมเก้าค่ำ ได้แต่งกรมการชนหมื่น ๓๐ คน นำ
 หม่อมเจ้าพระพุทธบาทบิณฑิต กับพระสงฆ์สามเณร
 ไปถึงวัดพระบรมธาตุ แขวงเมืองไชยนาท
 แล้วขอพระราชทานถวายพระราชาศล

ในใบขอกเมืองสิงคบุรี มีความว่าข้าพระพุทธ
 เจ้าหลวงรามฤทธิรงค์ ปลัดกรมการเมืองสิงคบุรี
 บอกรับมาว่า พระพิศาลสงครามผู้ว่าราชการเมือง
 สิงคบุรีมีอากรข่วยให้ข่มขู่ขู่ ได้ให้หม่อมมารักษา
 พยายามการทาศลายไม้ ครั้นเดือนเดือน
 ขึ้นหกค่ำ บ่วงกลศก พระพิศาลสงครามอายุได้ ๗๕
 ข้างแก่งก้ำ หลวงรามฤทธิรงค์ปลัดกรมการ
 ภิัญญาที่พี่น้องได้ขักพลขี้ไ่ว้ นิมนพระสงฆ์
 พระอธิธรรมอยู่เสนาทกคืน กำหนดจะได้ทำการ
 ศพพระพิศาลสงครามเมื่อใด จะขอกมาครั้งหลัง
 คราวนี้ควรสักแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ

กับพระยาศรีสิงหนพ วัชรบรรณราชานุญา
 นำขอกเมืองคู่งัน ที่ได้กราบบังคมทูลพระกรุณา
 ณวันพฤหัสบดี เดือนสี่ ขึ้นหกค่ำ บ่วงกลศก มาลง
 ราชกิจจานุเบกษาอีกฉบับ ๑

ในใบขอกเมืองคู่งันมีความว่า ข้าพระพุทธเจ้า
 พระอธิการกักดิ์ ผู้รักษาเมืองกรมการเมืองคู่งัน
 บอกรับมาฉบับหนึ่งว่า ณวันเมื่ยจัตวาศกพระยามหา
 ภิรมย์ยกยอ บิณฑิต เมื่อเป็นพระยาศรีสิงหนพขึ้นไปจัก
 ราชการเมืองนครจำปาศักดิ์ พระยาคู่งันที่ถึงแก่
 กรรมมีขอก มาขังพระยามหาอำมาตย์เมืองนคร
 สิสมว่าว่า พระยาคู่งันได้ขังขังสี่ประหลาดข้าง ๑

ข้างฝั่งภาคข้าง ๑ จะควรทูลเกล้าถวายฎีกา
 ไต่ พระยามหาอำมาตย์กลับมาจากเมืองนครจำป
 ศักดิ์ พักอยู่ที่เมืองคู่งัน ได้ตรวจข้างสี่ประหลาด
 ข้างภาคแล้วเห็นว่าควรจะทูลเกล้า ฯ ถวายได้ ได้เขียน
 ปรนประไว้ให้ชื่อกราบแล้ว ได้คุมลงมาทูลเกล้า ฯ
 ถวาย บิณฑิตได้ตั้งให้ท้าวบุญญาผู้ว่าราชการเมือง
 พระรัตนโกษาว่าที่ปลัด คุมข้างฝั่งสี่ประหลาด
 สิบ ๓ สอดสืบ ข้างฝั่งภาคข้าง ๓ สดก ๔ นิ้ว
 ๒ ข้าง ลงมาขอพระราชทานทูลเกล้า ฯ ถวาย
 คราวนี้ควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ

ด้วยพระนรินราชเสนีปลัดบัญชาผู้กรมกลาโหม
 วัชรบรรณราชานุญา นำขอกเมืองกาญจนบุรี
 ที่ได้กราบบังคมทูลพระกรุณา ณวันพฤหัสบดี เดือนสี่
 ขึ้นหกค่ำ บ่วงกลศก ฉบับ ๑ ในใบขอกหลวงพระ
 ภิรมย์ที่ข้าหลวง ที่นำขอกกราบบังคมทูลพระกรุณา
 ณวันอาทิตย์ เดือนสี่ ขึ้นเก้าค่ำ บ่วงกลศก
 ๑ ฉบับ รวม ๒ ฉบับ มาลงราชกิจจานุเบกษา
 ในใบขอกเมืองกาญจนบุรีมีความว่า

ข้าพระพุทธเจ้า พระยาประสิทธิ์สงครามผู้
 ว่าราชการเมืองกาญจนบุรี มีใบขอกให้ขุนศรีวัจ
 ยศกรมการถือมาฉบับ ๑ ว่า ด้วยณวันเสาร์เดือน
 สามขึ้นสองค่ำ บ่วงกลศก พระพิทักษ์พลขึ้นข้าง
 วางกระเทืองเมืองกาญจนบุรี หลวงสุวรรณบรร
 พตปลัดข้างวางนำข้างปลายงอนรป่ามมาถึงเมือง
 กาญจนบุรี พระพิทักษ์พลขึ้นแจ้งความกับพระยา
 ประสิทธิ์สงครามกรมการว่า ข้างปลายงอนรป่า
 ข้างต่อของมอเคียงปรอยกระเทือง ๆ ถึงแก่กรรม
 คำแดงตีภกรรยามมอเคียงปรอย ๒๐ ข้างกระ
 ๑๐ ขวบ มารทากับบุตรพร้อมใจกัน ให้
 พระพิทักษ์พลขึ้นนำข้างปลายงอนเข้ามา ขอพระ
 ราชทานถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณกรุง

เทพมหานคร พระยาประสิทธิ์สังกราม วัชระสุก
 ช้างพลายงอน สูง ๕ ศอกชี้ยี่ งาโตญ่รอบ
 ๗ นิ้วง งามยาวพ่นไฟปากศอกคืบ ๗ นิ้ว
 หทางสี่ทางแซมขาว ท้าวหน้าขวามีโดยลากเคบ
 หึ่ง รวม ๖ เลข ผิกกับช้างดำงามขรมเนียม
 พระยาประสิทธิ์สังกราม จึงแต่งตั้งให้นครวิงยศ
 กรมการถือหนังสือขอนำ พระพิทักษ์พลชั้น
 หลวงสุวรรณบรรพต คุมช้างพลายงอนเข้ามาสั่ง
 ควรมีควมแล้วแต่จะโปรดเกล้าฯ
 กับขอกหลวงนราธิกรฤทธิชัย ๑ มีความว่า
 ข้าพระพุทธเจ้า หลวงนราธิกรฤทธิชัย ข้าหลวง
 รักษาราชการหัวเมือง ฝ่ายทะเลตะวันตกยกมาว่า
 ทั่วฉนวนพุกหัดคี่ เดือนสาม ขึ้นสิบสี่ค่ำ
 บั้วอกคคก ท่านพระยารัตนโกษาเจ้าพนักงาน
 กรมพระคลังจะกลับเข้ามากรุงเทพฯฯ ข้าพระพุทธ
 เจ้า ได้พาเรือพิทยัมรณยุธมาส่งท่านพระยารัตน
 โกษา ใ้ใช้จักเรือออกจากเมืองญะมาตังปากน้ำ
 เมืองไทรบุรี ฉวันศุกร เดือนสาม ขึ้นสิบสี่ค่ำ
 บั้วอกคคก ท่านพระยารัตนโกษาด้วยข้าพระพุทธ
 เจ้าได้ขึ้นเยี่ยมพระยาฤทธิสังกรามรวมลัดดี พระยา
 ไทรบุรี แลพั่งราชการบ้านเมืองก็เรียบร้อยคี่ไม่มี
 เหตุการสิ่งใด ครั้นฉวันอาทิตย์ เดือนสาม แรม
 สองค่ำ บั้วอกคคก ใ้ใช้จักเรือพิทยัมรณยุธออก
 จากปากน้ำเมืองไทรบุรีถึงเมืองเกาะหมาก ครั้น
 ฉวันพุกหัดคี่ เดือนสาม แรมหกค่ำ บั้วอกคคก
 ท่านพระยารัตนโกษาลงเรือเมล็ดซอแบนโม ใ้ใช้จัก
 ออกจากเมืองเกาะหมากมาเมืองสิงคโปร์ กลับเข้า
 มากรุงเทพฯฯ ข้าพระพุทธเจ้าพาเรือพิทยัมรณยุธ
 กลับไปรักษาราชการณเมืองญะมาตัง ควรมีควมสุด
 แล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ขอเดชะ
 ที่ ๔ ว่าทั่วกรมพระตำรวจในขวนำราษฎร

ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา ฉวันเสาร์ เดือนสี่ ขึ้น
 แปดค่ำ บั้วอกคคก นายฝั่งเปนท์ขุนสารวัด
 ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกากล่าวโทษขุนสุนทรตระการการ
 ภัยความเรื่องทนายฉบบ ๑ นายเนตรทูลเกล้าฯ
 ถวายฎีกากล่าวโทษ ผู้ว่าราชการเมืองชุมพร
 เมืองหลังสวนเมืองกำเนินพคุณ ภัยความฉบบ
 เงินหลวงฉบบ ๑ ขุนชนะทูลเกล้าฯ ถวาย
 ฎีกากล่าวโทษพระพิชุกวณิกกั ภัยความฆ่ากัน
 ทายฉบบ ๑ หมื่นรักภักดีทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา
 กล่าวโทษแม่กองท่วย ความคิกเงินฉบบ ๑
 นายชำทูลเกล้าฯ ถวายฎีกากล่าวโทษแม่กอง
 ภัยความฆ่ากันตายฉบบ ๑ นายฉบบทูลเกล้าฯ
 ถวายฎีกากล่าวโทษแม่กอง ภัยความเรื่องไม่
 ขอนศกฉบบ ๑ นายเสวยทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา
 กล่าวโทษพระยาเจริญราชไมตรี ภัยความที่บ้าน
 ฉบบ ๑ นายชำทูลเกล้าฯ ถวายฎีการ้องขอโทษ
 แทนคนคคก ๒ คนฉบบ ๑ เงินเยี่ยมทูลเกล้าฯ
 ถวายฎีกากล่าวโทษนายเทศ ภัยความเรื่องที่
 บ้านฉบบ ๑ เงินทูลเกล้าฯ ถวายฎีกากล่าวโทษ
 พระยาไชยภักธาเสจู้ ภัยความคิกเงินฉบบ ๑
 อำแดงเซยทูลเกล้าฯ ถวายฎีกากล่าวโทษลูกขุน
 ภัยความวิวาทฉบบ ๑ อำแดงพุ่มทูลเกล้าฯ
 ถวายฎีกากล่าวโทษ เจ้ากรมวัดเฉลิมพระเกียรติ
 ปลัดกรมวัดกุสาลี ภัยความฉบบ ๑ อำแดง
 จินทูลเกล้าฯ ถวายฎีกากล่าวโทษลูกขุนด้วย
 ความฆ่ากันตายฉบบ ๑ อำแดงพุ่มทูลเกล้าฯ
 ถวายฎีการ้องขอโทษแทนคนคคกฉบบ ๑ อังแดง
 นิมทูลเกล้าฯ ถวายฎีการ้องขอโทษแทนคนคคก
 ฉบบ ๑ อำแดงทิมทูลเกล้าฯ ถวายฎีกากล่าว
 โทษแม่กองด้วยควมรัยจำนำฉบบ ๑ รวมฎีกาซึ่ง
 ได้ทูลเกล้าฯ ถวายในฉวันนี้ ๑๖ ฉบบ